

พฤติกรรมทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ของศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา

นายพิทยา มูลิก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยบรังษย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑๖๖๕๔๐๓๐

AN INTERPERSONAL BEHAVIOR OF THE DEPARTMENT OF
GENERAL EDUCATION SUPERVISORS

Mr. Pithya Musik

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมทางค้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ของศึกษาภิเษก กรมสามัญศึกษา

โดย

นายพิทยา มูลิก

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร. นิชณิภา คุปรดัน

ปีเดือนพฤษภาคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุญาตให้เป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีปีเดือนพฤษภาคม

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประทิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตรากุลย์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญลักษณ์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เจริญอุด)

(อาจารย์ ดร. นิชณิภา คุปรดัน)

ลิขสิทธิ์ของปีเดือนพฤษภาคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิจารณาด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของ	พุทธิกรรมทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของ
ศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา	ศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา
ชื่อผู้สืบทอด	นายพิทยา บุสิก
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. มัธยนีกา คุปชรตน์
ภาควิชา	บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	๒๕๖๒

บทสำคัญ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาพัฒนาด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา
- เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของศึกษานิเทศก์เขตและจังหวัด

สมมติฐานของการวิจัย

- ศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา มีพัฒนาด้านการร่วมประสานสัมพันธ์ และด้านความรักใคร่สูงสุด และมีพัฒนาด้านการควบคุมตัว
- ศึกษานิเทศก์เขตและจังหวัดมีพัฒนาด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์เขตทุกคน รวม ๒๗๑ คน ศึกษานิเทศก์จังหวัด ส่วนตัวอย่างแบบธรรมชาติโดยวิธีสบฉลาก เขตการศึกษาละ ๑ จังหวัด ได้ศึกษานิเทศก์จังหวัด ๑๗๗ คน รวมทั้งสิ้น ๘๔๘ คน ประชากรทั้งสิ้น ๗๔๘ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบครัวสอบและแบบปะ เป็นคำ ซึ่ง
ตัดแปลงมาจาก FIRO-B ของ ชูทซ์ (Schutz) แบบสอบถามนี้ถูกพัฒนาทางด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้าน ศิลป์ พฤติกรรมด้านความรักให้รู้สึกพิเศษ ด้านการร่วม
ประสานสัมพันธ์ และด้านการควบคุม การล่งแบบสอบถามได้ใช้บริการทางไปรษณีย์ส่วนหนึ่ง
และนำส่งและรับศิลป์ด้วยตนเองอีกส่วนหนึ่ง ได้แบบสอบถามกลับศิลป์มาจำนวน ๒๔๔ ฉบับ ศิลป์
เป็นร้อยละ ๗๐.๙๕

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยการหาความถี่ ร้อยละ คำเฉลี่ย คำเบี่ยง
เบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที่

สรุปผลการวิจัย

๑. ศิษยานิเทศกรรมสาแม่ศึกษา มีพฤติกรรมทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
ด้านการแสดงออกเชิงความรักให้รู้สึกพิเศษสูง มีพฤติกรรมความต้องการความรักให้รู้สึกพิเศษ
การแสดงออกในการร่วมประสานสัมพันธ์ และการแสดงออกในการควบคุมปานกลาง และ
มีพฤติกรรมความต้องการการร่วมประสานสัมพันธ์ และความต้องการควบคุมตัว

๒. พฤติกรรมทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลด้านการแสดงออกของศิษยานิเทศกรรม
สาแม่ศึกษาสูงกว่าพฤติกรรมด้านความต้องการในทุกพฤติกรรม

๓. พฤติกรรมทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของศิษยานิเทศ์ เชต
และจังหวัดแต่ก่อต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .๐๙

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title An Interpersonal Behavior of the
 Department of General Education Supervisors

Name Mr. Pithya Musik

Thesis Advisors Natnipa Cooparat, Ph. D.

Department Educational Administration.

Academic year 1979

ABSTRACT

The Purposes of the Study

1. To investigate the interpersonal behavior of the
Department of General Education Supervisors.
2. To compare interpersonal behavior of educational
region supervisors and changwat supervisors.

Procedures for Collecting the Data

Two groups from 12 regions serve as population for this
study, namely, 231 educational region supervisors and 127 changwat
supervisors.

The instrument used for the collection of data in this
study was a modified Schutz's FIRO-B questionnaire with a
checklist and a rating scale. Three hundred fifty-eight
questionnaires were distributed by mail or by making direct
contact with the supervisors. Two hundred fifty-four completed

copies or 70.95 percent were returned.

The data were analysed by using percentage, arithmetic mean, standard deviation and t-test.

The Research Results

The findings of the study indicate that the Department of General Education Supervisors have high expressed affection, medium wanted affection, medium expressed inclusion, low wanted inclusion, medium expressed control, and low wanted control. Expressed behavior of the supervisors is significantly higher than wanted behavior. There is no significant difference between the interpersonal behavior of educational region supervisors and changwat supervisors.

ศูนย์วิทยบรังษยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์ได้ด้วยความ羨ญา เป็นพิเศษจาก
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. พญพิภา คุป्रตัน ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาหารืออย่างดี
ยิ่ง อาจารย์ ดร. ทวีรักษ์ พิศิyanนท์ ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำทางด้านสถิติ
อาจารย์ขม สีสุข ได้กรุณาช่วยเหลือในการตรวจระดับไซ และการประเมินฯ และ⁺
ขอขอบคุณ คุณอุทิรักษ์ พัฒนาสุพงษ์ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือในด้านการศึกษาสำหรับเรียนร้อย⁺
สามารถเสนอผลงานวิจัยเป็นรูปเล่มได้อย่างสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงสำหรับคณาจารย์ผู้มีส่วนให้ความรู้และกำลังใจ
แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

พิพยา มูลิก

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ๘

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ๙

กิจกรรมประจำ ๙

รายการตารางประกอบ ๙

บทที่

๑. บทนำ.....	๙
ความเป็นมาของปัจจุหา.....	๙
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	๖
สมมติฐานการวิจัย.....	๖
ขอบเขตของการวิจัย.....	๖
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	๖
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	๗
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	๗
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	๘
วิธีดำเนินการวิจัย.....	๘
๒. ข้อเขียนทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๑๒
ประวัติและบทบาทของศึกษานิเทศก์.....	๑๒
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา	๑๕
พฤติกรรมมนุษย์.....	๑๖
ทฤษฎีความต้องการจำเป็น.....	๑๗
ทฤษฎีจิตวิเชชชาท.....	๑๐
ทฤษฎีการเสริมแรง.....	๑๗

บทที่	หน้า
พฤติกรรมทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	๒๔
ทฤษฎีพื้นฐานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	๓๐
ศึกษาภัย เทศภัยกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	๓๕
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๖
๓. วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	๔๐
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔๐
กลุ่มตัวอย่างประชากร	๔๐
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๒
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๔
การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๖
๔. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ลำดับการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๗
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๙
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๗
๕. สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๖๙
สมมติฐานของการวิจัย	๖๙
วิธีดำเนินการวิจัย	๗๙
การอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๗๙

	หน้า
บรรณานุกรม	๗๕
ภาคผนวก	๘๑
ภาคผนวก ก. หนังสือนำส่ง	๘๒
ภาคผนวก ข. แบบสอบถาม	๘๔
ภาคผนวก ค. การหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม	๘๖
ประวัติผู้เขียน	๘๘

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑. จำนวนตัวอย่างประชากรในแต่ละเขตการศึกษา จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างและหน่วยงาน.....	๔๙
๒. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เขตการศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง.....	๕๗
๓. เกณฑ์การแบ่งระดับพฤติกรรม.....	๕๙
๔. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศและกลุ่มตัวอย่าง.....	๕๕
๕. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม อายุ และกลุ่มตัวอย่าง.....	๕๕
๖. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิ และกลุ่มตัวอย่าง.....	๕๖
๗. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์และกลุ่มตัวอย่าง.....	๕๗
๘. พฤติกรรมทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของศึกษานิเทศก์เขต....	๕๘
๙. พฤติกรรมทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของศึกษานิเทศก์จังหวัด..	๕๙
๑๐. พฤติกรรมทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.....	๖๐
๑๑. เปรียบเทียบพฤติกรรมทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการแสดงออกและความต้องการของศึกษานิเทศก์เขต.....	๖๑
๑๒. เปรียบเทียบพฤติกรรมทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการแสดงออกและความต้องการของศึกษานิเทศก์จังหวัด.....	๖๒
๑๓. เปรียบเทียบพฤติกรรมทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการแสดงออกและความต้องการของศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา..	๖๓

ตารางที่	หน้า
๑๔. เปรียบเทียบพฤติกรรมทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ของศึกษานิเทศก์เขตและจังหวัด	๖๔
๑๕. เปรียบเทียบพฤติกรรมทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ของศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา跟ศึกษานิเทศก์เขต	๖๕
๑๖. เปรียบเทียบพฤติกรรมทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ของศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา跟ศึกษานิเทศก์จังหวัด	๖๖
๑๗. คะแนนของแบบสอบถามที่ได้จากการนำไปทดลองใช้.....	๖๗

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย